

Jan Assmann - Collective Memory and Cultural Identity

Maurice Halbwachs a Aby Warburg vytvorili dve rozdielne teórie k „kolektívnej“ alebo „spoločenskej pamäť“ so zameraním na kultúrny rámec. Človek musí nájsť udržanie vlastnej podstaty v generáciách (Nietzscheho). Riešenie tohto problému navrhuje kultúrna pamäť – vedomosti, ktoré určujú správanie a skúsenosti v spoločnosti, sú získavané skrz opakovanie praktík a prijatí spoločnosti.

Koncept kultúrnej pamäte sa definuje skrz dve vymedzenia, ktoré ju rozlišujú: „Komunikatívna“ alebo „každodenná pamäť“. V úzkom zmysle chýba kultúrna charakteristika. Druhá je z vedy a nemá rysy pamäte, pretože sa vzťahuje ku kolektívnemu sebaobrazu.

Text sa ďalej zaujíma iba rozlíšenie medzi komunikatívnou a kultúrnou pamäťou.

Do komunikatívnej pamäte zahrňuje tie variácie kolektívnej pamäte, ktoré sú blízke každodennej komunikácii. Typicky ide o dvoch komunikujúcich a skrz nich si každý individuálne vytvára pamäť. Tá je (a) sociálne sprostredkovaná a (b) a vzťahujúca sa k skupine (Halbwachs). Až pri styku so „skupinou“ sa zjednocuje na základe podobností. Individuál patrí do viac skupín a tá zase obsahuje veľký počet vedomí a spomienok. Skrz orálnu históriu je možné preniknúť do vnútra tejto kolektívnej pamäte. Môže siahať od 80 do 100 rokov do minulosti.

Predposledná kapitola sa vyhradzuje proti Halbwachsovmu chápaniu objektivizovanej kultúre, kde podľa neho dochádza k strate. „*Mémoire*“ sa premenilo na „*histoire*“. Assmann naopak tvrdí, že ide o „koncentráciu identity“ v ktorej sa koncentruje skupinové vedomie a následne reprodukuje ich identitu. Objektívna kultúra má štruktúru pamäte.

Kultúrna pamäť je protikladom ku komunikatívnej. Obsahuje „figúry pamäte“, ktoré sú vierohodnými udalosťami v minulosti a zároveň zachovávané skrz kultúrne formácie a inštitucionálne komunikácie. Vytvárajú sa „ostrovy času“ a na základe nich „retrospektívna zamyšlenosť“ (Warburg). Text pracuje s teóriou kultúry, ktorá sa vzťahuje k pamäti, kultúre a spoločnosti. Zároveň predstavuje šesť rysov s ňou spojené, ktoré následne vysvetľuje. Ide o koncentrácia identity alebo vzťah k skupine, kapacita rekonštruovať, formulácia, organizácia, obligácia, reflexivita (praxe, sebasameho, vlastného obrazu). Kultúrny koncept sa skladá z častí špecifických ku konkrétnej spoločnosti v konkrétnom čase. Na základe týchto vedomostí skupina zakladá vlastné sebauvedomenie a jednotlivosti. Každá skupina sa líši vedomosťami, organizáciou aj reflektovaním. Takýto postoj k histórii, minulosti a teda k funkcií zapamätávania si, pridáva ďalšiu variabilnú. Všetky tieto variácie otvárajú otázku k vzťahu kultúry a pamäte.

Kunkelová, 463634

*Ospravedlňujem sa nad prevyšujúci počet znakov. I tried.